

ПРОФЕСІЙНА АДАПТАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ ТЕХНІЧНИХ ВУЗІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Григор'єва С.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Професійна адаптація завжди була одним з найбільш складних процесів у життєдіяльності молодого покоління. Навіть у відносно стабільні періоди розвитку українського суспільства, вступаючи в соціально-економічне середовище старших поколінь, молодь зустрічалася із професійними, соціальними й психологічними труднощами. По-перше, ці труднощі пов'язані з періодом вибору професії, що є процесом узгодження здатностей, можливостей й інтересів молоді в професійній сфері з потребами суспільства. По-друге, з періодом професійного навчання, коли визначається шлях одержання професійної освіти й відбувається перебудова учбово-пізнавальної діяльності в професійно-орієнтовану. По-третє, із проблемами адаптації молодих фахівців на виробництві, які пов'язані з відсутністю практичного досвіду роботи, неготовністю до виробничої дисципліни й психологічними складнощами входження в робочий колектив.

Перехід від державно-централізованих методів регулювання економіки до ринкових викликав виникнення цілого ряду явищ, які неоднозначно вплинули на професійне становлення молоді. З одного боку, ринкові методи господарювання надають більші потенційні можливості для розкриття здатностей молодих людей у професійній діяльності. З іншого боку, такі фактори як, практична відсутність профорієнтації, падіння престижу праці й багатьох професій (у тому числі інженерних), введення платної освіти й т.п. впливаю на можливість професійної реалізації молоді.

Перехід до ринку, що відбувся на кількісному і якісному складах інженерно-технічних фахівців, пов'язаний з реструктуризацією й скороченням матеріальних галузей виробництва, із закономірним виникненням таких явищ як, ринок праці й безробіття, які роблять процес працевлаштування індивідуальним і вільним, до чого не готові випускники вузів.

Однак вища технічна школа, покликана забезпечити відповідність структури фахівців, що випускають, а також характеру й змісту професійної освіти новим економічним відносинам, досить консервативна. Самостійно молоді люди також не можуть розвинути необхідні в ринкових умовах особистісні якості: заповзятливість, ініціативність, конкурентоздатність, діловитість і т.п., тому що не мають досвіду ринкових відносин і можливості повною мірою використати досвід попередніх поколінь.